

Жнива-2019

Аграрії виходять на фінішну пряму

Станом на 29 липня українські аграрії зібрали ранніх зернових та зернобобових культур з площі 8,0 млн. га або 80% до прогнозу. Так, намолочено 29,7 млн. тонн зерна нового врожаю, з яких зібрано:

- пшениці – 21,7 млн. тонн з площі 5,5 млн. га або 80% до прогнозу при врожайності 39,7 ц/га;
- ячменю – 7,2 млн. тонн з площі 2,2 млн. га або 84% до прогнозу при врожайності 33,1 ц/га;
- гороху – 569 тис. тонн з площі 249 тис. га або 95% до прогнозу при врожайності 22,9 ц/га;
- жита – 120 тис. тонн з площі 45 тис. га або 38% до прогнозу при врожайності 26,8 ц/га;
- вівса – 60 тис. тонн з площі 24 тис. га або 13% до прогнозу при врожайності 24,9 ц/га.

Крім того, озимого ріпаку зібрано 2,9 млн. тонн з площі 1,2 млн. га або 96% до прогнозу при врожайності 24,4 ц/га.

Прес-служба Мінагрополітики.

Пенсійні «витончені викрутаси»

У Пенсійному фонді розповіли, як вирішити проблему з недостатнім стажем.

ПЕНСІЙНИЙ фонд України пропонує громадянам, яким «не вистачило» стажу для виходу на пенсію вчасно, просто докупити відсутні місяці.

В Україні на даний момент змінюються норми страхового стажу, який «визначає» час виходу на пенсію.

Зараз українці виходять на пенсію у віці 60-65 років. Надалі вимоги до мінімального стажу будуть збільшуватися і до 2028 році складуть 35 років.

Правда, такі зміни не у всіх викликають оптимізм. Адже навіть якщо до необхідної мінімальної норми стажу (в 2019 році 26 років) бракує кілька місяців, українцям не варто розраховувати на отримання пенсії. Пенсійний

фонд України (ПФУ) пропонує громадянам України можливість просто офіційно докупити стаж.

Процедура «докупки» стажу передбачає наступне: спочатку необхідно укласти договір про участь у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування. Після цього громадянин України може сплатити суму за ту кількість місяців, які він хоче придбати.

Питання «справедливості» такої процедури не розглядається ПФУ, оскільки головний критерій страхового стажу — сплата страхового внеску.

Таким чином, якщо українці працюють офіційно роботодавцю відрховує необхідну суму в ПФУ. Громадяни України, які є підприємцями самі сплачують ці внески до фонду. Сума страхових внесків надалі і визначає розмір пенсії.

Пенсійний фонд України підготував інформацію по найбільш важливих питаннях українців щодо виходу чоловіків і жінок на пенсію. Фонд роз'яснив кілька моментів.

За ч. 1 ст. 26 Закону «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 р. за № 1058-IV передбачено, зокрема, що з 1 січня 2019 року право на отримання пенсії за віком мають особи після досягнення віку 60 років та наявності страхового стажу не менше 26 років.

У разі відсутності на 01.01.2019 р. необхідного страхового стажу 26 років, право на пенсію за віком особа набуває після досягнення віку 63 років та за наявності страхового стажу від 16 до 26 років.

У разі наявності страхового стажу від 15 до 16 років право на пенсію за віком особа набуває після досягнення віку 65 років.

Про стан реалізації програми підтримки фермерства **Н**аміри

Наприкінці другої декади липня у Мінагрополітики відбулася скуре-конференція під головуванням заступника міністра аграрної політики та продовольства Віктора Шеремети щодо стану реалізації програми «Фінансова підтримка розвитку фермерських господарств». Участь у заході взяли керівники структурних підрозділів облдержадміністрацій з питань агропромислового розвитку, представники Мінагрополітики, Міністерства юстиції України, ДФС, Держказначейства, Укрдержфонду.

ТАК, під час зустрічі було поінформовано, що станом на сьогодні за період грудень 2018 – квітень 2019 року 868 фермерським господарствам вже перераховано 18,6 млн. грн компенсації за напрямом «здеешевлення кредитів».

У липні планується виплата коштів на суму 62,9 млн. грн 1 307 фермерським господарствам (ФГ) за такими напрямками: часткова компенсація техніки та обладнання – 46,1 млн. грн, 864 отримувачі; субсидія на 1 га новоствореним ФГ – 2,4 млн. грн, 41 отримувач; субсидія на 1 га для ФГ, крім новостворених – 10,5 млн. грн, 345 отримувачів, zdeешевлення кредитів – 3,7 млн. грн, 41 отримувач; компенсація дорадчих послуг – 142 тис. грн, 16 отримувачів.

Також за попередніми реєстрами, які надходять від уповноважених банків та Укрдержфонду, за червень 1 337 фермерським господарствам планується виплата коштів на суму 45 млн. грн. Найбільше заявок на отримання державної підтримки надійшло з Волинської області – 250, з яких 28 – від молодих фермерів до 35 років. Найменша кількість заявок надійшла від Дніпропетровської (4), Чернігівської (5) та Київської (12) областей, представникам яких на зустрічі було доручено посилити інформування фермерів щодо держпідтримки.

Щодо бюджетної програми «Надання кредитів фермерським господарствам», яка реалізується через Укрдержфонд, то рішенням комісії з питань надання фінансової підтримки затверджено заявки 136 фермерських господарств, яким буде перераховано 46,7 млн. грн компенсації.

Окрім того, було зазначено, що з 1 січня 2020 року набирає чинності постанова КМУ про надання сімейним фермерським господарствам додаткової фінансової підтримки через механізм доплати на користь застрахованих осіб – членів/голови сімейного фермерського господарства єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Зокрема, фінансова підтримка надаватиметься зареєстро-

ваним сімейним фермерським господарствам, які входять до 4-ї групи платників податків.

«Відповідний законопроект щодо додаткової фінансової підтримки сімейним фермерським господарствам було прийнято минулого року. Разом з фермерами і усіма зацікавленими відомствами ми вже напрацювали найоптимальніший механізм його впровадження, що дозволить з 1 січня 2020 року запуснути цей напрям і надавати фермерам додаткові фінансові ресурси», - підкреслив заступник міністра Віктор Шеремета.

Наступна нарада щодо стану реалізації бюджетної програми «Фінансова підтримка розвитку фермерських господарств» відбудеться у серпні.

Прес-служба Мінагрополітики.

Першого серпня відбудеться презентація стратегії розвитку українського агросектору до 2030 року

До 2030 року Україна має всі шанси стати світовим супермаркетом екологічних продуктів і посилити свої позиції у світі з виробництва, переробки та експорту агропродукції. Таку думку висловлюють експерти Українського інституту майбутнього (UIF) та Latifundist Media.

Для досягнення такого результату необхідна постійна тісна співпраця бізнесу і держави, а також моніторинг з боку профільних ЗМІ та асоціацій.

Саме про це йтиметься під час презентації стратегії розвитку агросектору України до 2030 року «Україна - світовий супермаркет екологічних продуктів».

ПРЕЗЕНТАЦІЯ AgroСтратегії 2030, розробленої UIF і Latifundist Media, відбудеться 1 серпня. До участі запрошуються керівники аграрних асоціацій, представники профільного міністерства, топ-менеджери агропідприємств і холдингів, компанії-виробників і дистриб'юторів насіння, ЗЗР та добрив, а також інші учасники аграрного ринку України.

«Уявіть, що сьогодні 31 грудня 2030 р. Ми вважаємо, що за ці 11 років український агропромисловий комплекс кардинально зміниться. Нові технології та трансформації нормативного поля перетворять аграрний сектор у сектор продовольства, а Україну — в центр продовольчої безпеки світу. Тому Україну у 2030-му ми вбачаємо світовим постачальником зернових і олійних культур, м'яса птиці і яєць, а також в цілому світовим супермаркетом екологічно чистих харчових продуктів преміум-сегмента», — розповідає про візії AgroСтратегії 2030 директор економічних програм Українського інституту майбутнього Анатолій Амелін.

За оцінками аналітиків Latifundist Media, можна виділити п'ять КРІ, які агросектор України має і може виконати до 2030 року. «Ми вважаємо, що до 2030-го 40 аграрних товарних позицій України можуть потрапити в ТОП-10 світу і за виробництвом, і за експортом. Ми можемо бути першими з виробництва й експорту соняшникової олії, кукурудзи, органічного пивоварного ячменю, батату і технічних конопель; у першій трійці — з пшениці, ячменю, борошна та м'яса птиці, у п'ятірці — з виробництва сирів. Крім того, Україна увійде до ТОП-3 виробників і постачальників органічної продукції в Європі, а також до ТОП-5 найбільш відвідуваних країн світу в категорії агротуризму», — ділиться прописаними в AgroСтратегії 2030 деталями CEO Latifundist Media Тетяна Приходько.

Також за прогнозами, зазначеними в AgroСтратегії 2030, до вказаного року загальна сума зовнішніх і внутрішніх інвестицій в український аграрний сектор становитиме \$46 млрд.

Україна – світовий лідер з експорту сільгосппродукції до Євросоюзу

У травні 2019 року Україна посіла перше місце серед країн світу за обсягами зростання експорту сільськогосподарської продукції до країн Євросоюзу.

Про це повідомляється у звіті Єврокомісії, оприлюдненому на офіційному сайті цієї організації.

НАГАДАЄМО, що український аграрний експорт досяг \$10,3 млрд. Повідомляється, що за підсумками травня 2019 року Україна експортувала сільськогосподарської продукції в країни ЄС на €519 млн, що на €173 млн. більше, ніж у травні 2018 року. Таким чином, за обсягами зростання експорту аграрної продукції в країни ЄС в травні 2019 року Україна посіла перше місце в світі. Друге місце за цим показником зайняв Китай (€103 млн), третє — США (€67 млн).

Темпи зростання агроекспорту з України в ЄС склали за травень 2019 року 49,9% порівняно з травнем 2018 року. За рік (з червня 2018 року по травень 2019 роки) експорт агропродукції з України в ЄС склав €6,47 млрд., що на 20,4% більше, ніж за аналогічний період 2017-2018 років. За обсягами аграрного експорту в ЄС з червня 2018 року по травень 2019 року Україна посіла третє місце, поступившись США (€12,96 млрд.) і Бразилії (€11,7 млрд.).

Сьогодні у розпалі роботи в полі. Жнива, разом з тим закладаються підвалини майбутнього врожаю, і трудівники ланів не шкодують ані сил, ані коштів, щоб забезпечити успіх цих кампаній. Однак не варто забувати і про те, що справжнє багатство базується передусім на ощадливості. Це не означає, що множитимуться самі по собі лише покладені в скриню кошти, але такою є правда життя: гроші потрібно рахувати.

Режим ощадливості

Важлива складова собівартості врожаю

Володимир ЯРОШЕНКО

ЯК СВДЧИТЬ досвід наших колег-фермерів із розвинутих країн, досить важливим чинником успішного господарювання є забезпечення якісної роботи сільськогосподарських машин і механізмів. А для реалізації цієї умови потрібне розумне використання паливно-мастильних матеріалів, у тому числі й шляхом їх заощадження, без шкоди для виробничого процесу. Ця публікація, започаткована дослідженнями науковців Інституту біоорганічної хімії та нафтохімії НАН України, покликана допомогти фермерам краще розібратися, зокрема, з деякими аспектами проблеми економії дизельного палива.

Щоб уникнути перевитрат дизпалива, фахівці радять спочатку пригадати все те, про що колись механізаторам розповідали в спеціалізованих школах, коли вони вивчали матеріальну частину сільгосптехніки. Як би не змінювалася ця техніка, основою кожної машини залишається двигун, найчастіше дизельний. Отже, зосередимося на його «хворобах», котрі заважають нормально витратити паливе і отримувати потрібні результати роботи машини.

Зокрема, несправність однієї паливної форсунки може спричинити збільшення витрати палива на 15-20 відсотків.

Ще один «камінь спотикання» – відхилення кута упередження впорскування від норми, тобто від 30-32 градусів. Якщо це відхилення складатиме хоча б 2-3 градуси, то витрата палива зростає на 20-25 відсотків.

Скажімо, зовсім недавно вашому трактору промили на стенді форсунки, але ви не помітили, чи під час установки на двигун їх затягли належним чином. Майте на увазі, що одна недозатяжка лише на 3 МПа може призвести до зайвих витрат палива на 3 відсотки. А форсунка ж не одна! Форсунки, «недотягнуті» на 6-7 МПа, забезпечать вам наднормативні витрати палива відсотків на 20-25.

Нерідко перевитрати пали-

ва спричинені зносом плунжерних пар, закоксовуванням голок форсунок, отворів розпилювачів. Їх наслідком можуть стати також проблеми з компресією, про що ми поговоримо окремо в одній із наступних публікацій.

Двигун, як і людина, полюбляє чисте повітря, а трактори й комбайни зазвичай працюють в умовах сильної запиленості. Відтак механізатору необхідно слідкувати за чистотою повітряних фільтрів. Якщо вони мають конструкцію з використанням масляних елементів, слід щодня замінювати масло; фільтри з паперовими елементами слід витрупувати, вистукувати, продувати стисненим повітрям принаймні кілька разів на тиждень, а після 4-х таких операцій – замінювати фільтруючі елементи.

Взимку економичність дизеля досягається за рахунок підтримання нормального теплового режиму. Про особливості зимової експлуатації ми ще матимемо можливість поговорити, а поки що давайте спробуємо визначитися зі шляхами економії пального на сьогодні.

Як стверджує відомий український фахівець, доктор економічних наук Григорій Бурлака, значної економії пального можна досягти правильним комплектуванням і раціональною експлуатацією машинно-тракторного парку. Так, недовикористання потужності трактора на 10 відсотків збільшує непродуктивні витрати пального на 4-5 відсотки. А частенько можна побачити ці самі трактори (особливо старшого покоління), котрі стоять на вулиці з увімкненими двигунами й нічого не роблять; у кращому випадку машини завантажені десь на 35-50 відсотків, і все через їх неправильне комплектування навісними агрегатами. Досвідчені господарі знають, що «навіску» потрібно встановлювати таким чином, щоб потужність трактора використовувалася на 85-95 відсотків. А невеличкий резерв можна залишити – для подолання опору ґрунту без перемикання на знижені передачі.

На деяких операціях (лушчіння, культивування тощо) досить складно скласти багатофункці-

ональний агрегат, який міг би забезпечити раціональне завантаження трактора. У таких випадках доцільно працювати на збільшених швидкостях, а «навіску» комплектувати з урахуванням конкретного технологічного процесу. Наприклад, якщо потрібно цілий день сяти, то до її складу ввійдуть сівалки, борони й котки, а в інших випадках – інші відповідні інструменти. Раціоналізація комплектування навісних агрегатів дасть можливість запобігти зайвим проходкам тракторів, тобто заощадити паливе, і така економія може сягнути до 30 відсотків.

Без сумніву, більшості читачів і без нашого нагадування зрозуміло, що затуплені плуги чи культиватори не сприяють економії пального, тому ріжучі інструменти потрібно своєчасно чистити й гострити.

Витрати пального зростають також тоді, коли доводиться використовувати сільськогосподарську техніку на непідготованих загонах з віддаленими переїздами і тривалою «холостою» роботою. У господарствах зі значними земельними масивами переїзди з поля на поле складають за рік 300-350 км, а в дрібних господарствах – ще більше, до 500-600 км. На такі, не завжди виправдані, переміщення техніки припадає до восьми відсотків річного споживання палива одним господарством.

Аби уникнути непотрібних витрат пального, потрібно приділити належну увагу плануванню: черговості й термінів польових робіт, переїздів техніки, її технічного обслуговування тощо.

Насамкінець – іще одна проста рекомендація: навчіться дозправляти сільгоспмашини паливом безпосередньо на полях. Це дасть можливість за рік зберегти, як мінімум, 400-500 л пального на кожному тракторі.

Закордонний досвід підказує ще один шлях до економії пального – це так звана паралельно-прямолінійна борозна. Але це вже інша техніка, інша історія, про неї – в наступних публікаціях.

Праця виганяє злидні, а ощадливість перешкоджає їх поверненню Антуан Жуссе, французький ботанік

У розмовах із міськими мешканцями доволі часто можна почути: «Так у селі ж у вас все своє - городина, молоко, м'ясо, а нам все те купити треба!» Але не так і багато міських жителів прагнуть переїхати до села. Певно ж, тому, що розуміють: на землі набагато більше треба трудитися, щоби «те своє» мати. А селянину стає дедалі складніше вирощувати урожай навіть звичайнісінької городини. То насіння не сходить, то щось його виїло, то тля напала, то жуки, ще й хвороби різноманітні рослину атакують. Бувають і дощі кислотні, напади сарани, всього й не перелічиш. Немає також спасіння від карантинних бур'янів: скільки не воюй з ними, а вони сходять і ростуть, ніби на дріжджах. А останнім часом аномальні погодні умови взагалі можуть знищити увесь урожай. Колись таке явище, як торнадо, можна було тільки по телевізору побачити, а тепер воно все частіше трапляється і в нашій країні. Ми починаємо на собі відчувати наслідки глобального потепління: неймовірні зливи, засухи, страшну спеку, а то і град та шквали. Те, про що попереджали, а нині вже бо'ють в набат науковці, стає на наших очах реальністю.

Петро ЛУК'ЯНЕНКО

І заливало, і сушило...

... і тепер маємо «результат». На календарі вже за середину літа перевалило, а ціни на овочі та фрукти ще продовжують залишатися дуже високими. Нині найпопулярніші цієї пори помідори коштують 15 – 40 грн. Такого раніше ніколи не було. То чому ж так? «Зростання ціни до небачених показників у цьому сезоні пояснюється низкою факторів. По-перше, урожай помідорів страждає через **погодні катаклізми**. Господарства Закарпаття втратили частину врожаю через масове підтоплення теплиць. На Півдні сезон збирання ґрунтового томату затримується, а постійні перепади погоди сприяють розповсюдженню хвороб і, відповідно, негативно впливають на врожайність. На додачу до цього вже другий рік ми відчуваємо скорочення площ під ґрунтовим томатом, це є наслідком зменшення попиту з боку переробної галузі, яке розпочалося ще чотири роки тому. Попит на ґрунтовий томат у населення теж знижується, українці менше консервують і більше стали вживати свіжих салатів, для яких вони обирають помідори в ідеальному співвідношенні смаку та зовнішнього вигляду. Виростити такий томат у відкритому ґрунті сьогодні дуже важко», - зазначає аналітик Тетяна Гетьман.

За даними «Інфо-Шувар», ціни на томат у липні завжди знижувались, мінімальних показників вони зазвичай досягали у першій половині серпня, в сезон активної заготівлі. Дані щодо міжнародної торгівлі томатами є ще одним доказом зменшення внутрішньої пропозиції. Кілька сезо-

нів поспіль Україна зменшує експорт та нарощує імпорт помідорів. За перше півріччя 2019 року до країни було ввезено 55 тис. тонн помідорів (!), це на 15% більше, ніж за той самий період 2018 року та майже удвічі перевищує обсяг експорту за перші 6 місяців 2017 року. Ситуація із експортом зворотна: у першому півріччі 2019 року Україна продала на зовнішньому ринку менше однієї тис. тонн помідорів, зменшивши утричі показники порівняно із попереднім сезоном і в п'ять разів порівняно з першою половиною 2017 року.

Екстремальні погодні умови далися взнаки і зерновим посівам. Зокрема посуха в період цвітіння та дощі під час збирання врожаю також негативно вплинули на урожайність та якість озимої пшениці. Про це повідомив Павло Коваль, генеральний директор Української аграрної конфедерації, пише inpp.com.ua. «На низьку урожайність та якість озимої пшениці вплинула велика засуха у період цвітіння в центральних та північних областях. Наразі у період збирання ішли дощі, вони вимивали клейковину та білок, що також негативно вплинуло на якість», - зауважив Павло Коваль. За його словами, для фуражних культур також було б краще, якби їхнє збирання відбувалося без дощів, задля вищої якості продукції. «Проте, на мою думку, все одно буде достатній обсяг харчової пшениці твердих та м'яких сортів в Україні, як для внутрішнього ринку, так і для експорту», - підсумував директор УАК.

Але чи будемо ми з хлібом і надалі, якщо людство не одумається і замість воєн, політичних амбіцій і з'ясування стосунків як міждержавних, так і всередині країн, на перше місце не поставить боротьбу з глобальним потеплінням – це велике запитання.

Науковці попереджають:

у людей, щоб спинитися і почати справжню боротьбу за виживання людства на цій планеті Земля, залишилося всього-навсього якихось десяти років. Далі процеси уже будуть незворотними(!) Вже цього року, 16 липня, деяку частину врожаю стихія в Україні знищила. Жителі Січеславщини відзначають, що подекуди градини були від шести до шістнадцяти міліметрів. Стихія вирувала протягом десяти хвилин, після чого, до прикладу, мешканці Кам'янського змушені були тонути у величезних калюжах. На щастя, під час дощу з градом у місті ніхто не постраждав. У Токмаку град був розміром з п'ять копійок. Як

підвищатися, приміром у північних регіонах. Десь, навпаки, - буде певне зниження, це стосується східної Антарктиди, гірських масивів. Україна, за прогнозами, не потрапляє в ту групу, де буде зовсім кепсько. **Але межу 1, 5° наша держава вже перетнула!** Кліматична система порушена, що призвело до збільшення кількості небезпечних погодних явищ. Тепер маємо шалені вітри, град завбільшки як куряче яйце, смерчі, які недавно скаженіли в Чернігівській області. Останнім часом навіть Полісся дуже змінилося, - там усихають сосни, гинуть ліси.

Відтак ще й кліматична еміграція, на жаль, уже розпочалася. Люди втікають, переселяються з тих регіонів, де посуха призводить до голоду, де немає питної води. І це

котлів, утеплення житла. Це повинно бути доступно усім бажаним, а не лише більш заможним. А «небожителі», які мають надії на інші країни, мають знати - атмосфера навколо землі обертається за два тижні. Тобто де б вони не жили, який би острів не купили, ідеально чистого повітря і природних умов уже на нашій планеті не – ма – є! Природні катаклізми наздоженуть їх будь-де;

- необхідно удосконалювати та облаштовувати очисні споруди на вже діючих заводах і фабриках, зберегти незайнятими якомога більші площі лісів, гір і заплавних лук. Штрафи за шкідливі викиди в повітря мають бути такими, щоб нікому й на думку не спадало таке;

- за прикладом Китаю необхідно пересісти на елек-

Зливи, посуха, град, буревії...

повідомляють очевидці, стихія вирувала близько 20-ти хвилин. Сильно постраждав цього року і Кривий Ріг, де 2 липня навіть загинули троє людей і десять були травмовані внаслідок шаленого буревію та зливи. Пошкоджені були 40 автомобілів і 80 будівель, десятки тисяч містян на кілька діб залишилися без електроенергії. Усі ці примхи погоди - різкі перепади температур, шквали, буревії та смерчі - фахівці пов'язують із глобальним потеплінням.

За даними Українського гідрометеорологічного інституту, за останні 30 років кількість випадків різких стихійних метеорологічних явищ погоди в Україні збільшилася удвічі, до того ж їхня руйнівна сила постійно зростає. Наша країна внесена до сумнозвісного списку держав, які є лідерами за кількістю людських жертв внаслідок стихійних явищ. Але все це - лише те, що лежить на поверхні. А що таїться під нею? Чим загрожують глобальне потепління саме нашій країні? Вчена-кліматолог, науковий співробітник Українського гідрометеоінституту, членкиня Міжурядової групи експертів з питань зміни клімату Світлана Краковська попереджає: **якщо зростання глобальної температури перевищить 2° С, це призведе до катастрофічного потепління, яке матиме руйнівні наслідки по всьому світу. Людям, далеким від питань екології та клімату, таке підвищення температури здається неістотним. Ну чим це може нам загрожувати?!**

На кліматичній конференції в Парижі держави домовилися про такі темпи зменшення небезпечних викидів, які загальмують потепління, щоб не перетнути позначки 2°. Хоча бажано зупинитися на 1, 5°. У даному випадку різниця між 1, 5° і 2° досить вагома. Температура - це той індикатор, який означає, що на деяких територіях темпи потепління значно

надзвичайно серйозна світова проблема. Трагічні події в Сирії розвиваються на тлі великої посухи, - там упродовж трьох років майже не було опадів, що змусило людей рушити з насиджених місць. Світ має розуміти: закрити кордони для кліматичних біженців - нерезально. Ситуація, яка є нині, це наслідок того, що впродовж тривалого часу багаті країни активно розвивалися. Є прямий зв'язок між кількістю викинутих парникових газів і підвищенням температури. Найбільше це відчувається там, де істотно зросла індустрія, швидко збільшувалася кількість не лише заводів, електростанцій, а й різних видів транспорту і т. д. На міжнародних кліматичних конференціях завжди найтяжче іде процес укладання домовленостей. Бо представники одних країн докоряють іншим: ви, не замислюючись, суттєво збільшували кількість викидів десятиліттями, не думали про екологію та клімат, а тепер кажете нам, що і наші країни теж зобов'язані зменшувати викиди, закривати підприємства, змінювати технології!

Ми з вами тепер теж спостерігаємо наслідки того, що свого часу зробили попередні покоління. Вони проводили індустріалізацію країни - будували шахти й електростанції, відкривали заводи та металургійні комбінати, і мало хто думав тоді про викиди парникових газів, про екологічні проблеми, які чекають у майбутньому. Тому зараз варто добре замислитися про наступні покоління, про те, що чекатиме їх у цьому світі? Задуматися і внести значні корективи в нашу життєдіяльність:

- негайно переходити на альтернативні джерела енергії, так звану «зелену енергетику». Держава має усіляко сприяти цьому процесу, а саме: давати доступні кредити на переобладнання і облаштування сонячних батарей, вітряків,

трокари, якомога більше користуватися велосипедами. Велопарковки, де кожен може розрахуватися за велосипед і користуватися ним скільки потрібно, зараз дуже виручають китайців. Міста стають більш чистими, смог зникає. То чому б і нам не розпочати будувати заводи з випуску електрокарів? Або зробити їхні розмитнення хоча б за зразком європейських країн – без оподаткування?

- боротьбу зі сміттєзвалищами треба вирішувати шляхом будівництва сміттєпереробних заводів. А у нас тільки говорять про це, але чомусь і в цьому питанні віз дуже повільно їде. Мабуть тому, що гроші наші народні ті ж згадані «небожителі» швидко відправляють у офшори. Вони не думають про те, що час, коли не буде води і продуктів харчування через природні катаклізми, можливо, вже зовсім не за горами. А гроші, як відомо, не їдять.

Ряд заходів щодо боротьби із глобальним потеплінням можна ще продовжувати і продовжувати. Дещо в цьому плані вдалося зробити і діючій Верховній Раді та уряду. Щойно на сторінках інтернет-видання «Українська правда» голова підкомітету з питань енергозбереження та енергоефективності Комітету паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Олексій Рябчин прозвітував про чимало зробленого за період депутатської каденції. І назвав підготовлені до першого читання вкрай необхідні Україні законопроекти: енергомодернізація промислових підприємств, запровадження служби енергетичного омбудсмена, подальший розвиток електромобільної галузі. Головне, щоб усе вище зазначене почало втілюватися в життя, причому дуже швидкими темпами. Щоб завтра не було пізно...

Через два місяці після президентських виборів, які завершилися гучною перемогою Володимира Зеленського, прийшла черга позачергових парламентських, які закінчилися не менш приголомшливим результатом. На цих виборах багато чого трапилося вперше. Вперше одна партія бере абсолютну більшість, вперше мажоритарники від однієї політичної сили перемогли на більшості округів, вперше тільки «взяли» столицю. Про феномен цієї перемоги говоритимуть ще довго, намагачись розкрити секрет успіху. «Українська правда» зібрала десять найцікавіших фактів про ці унікальні «зелені» вибори.

Факт 1: Перша монобільшість в українському парламенті
Вперше в історії незалежної України більшість у Раді отримує одна партія. Станом на зараз «Слуга народу» проводить у Раді 254 народних депутата. Після того, як своє могопольне становище у політиці втратила Компартия СРСР, сформувати у парламенті монобільшість не вдавалося жодній партії.

Найближче до показника 226 голосів, які потрібні для більшості у Раді, наближалась «Партія регіонів», яка у 2012 році мала фракцію на 185 депутатів.

Факт 2: Три чверті депутатів вперше пройшли в Раду
Згідно з попередніми результатами, у Раді дев'ятого скликання три чверті депутатів будуть «новачками». До парламенту станом на зараз проходять 323 кандидати, які раніше там не працювали: 167 з них обираються за списками, 156 – по мажоритарці. Найбільше «нових» ведуть «Слуга народу», яка ані у списку, ані на округах не має колишніх або чинних нардепів, та «Голос», серед списочників якого мандат мав лише Святослав Вакарчук. Найбільше «попередників», ймовірно, оберуться як самовисуванці – їх там 35 серед 49 кандидатів.

Факт 3: Кожна п'ята в Раді – жінка
У восьме скликання Верховної Ради обирались 47 жінок, а пізніше ця кількість зросла до 53, тобто 12,6%. Зараз у Раді обирались 87 жінок, що склало 20,52% депутатів від фактичної кількості депутатів. За списками проходить 61 жінка – це 27,11% від усіх списочників. Ще 26 жінок проходить по мажоритарних округах – 13% від тих, хто іде у регіонах. Найбільше жінок у Раді проведе «Слуга народу» – 53 людини.

Але у відсотках найкраще виглядають фракції «Голос» та «Європейської солідарності», які матимуть по 47,6% і 37% жінок. За це вони можуть отримати додаткове фінансування відповідно до норми про «гендерну квоту».

Найменше місць для жінок в «Опозиційній платформі – За життя» – 11,4%.
Факт 4: «Старі» програли ноуменіам
До парламентських виборів у партії «Слуга народу» розраховували на 80-90 місць за мажоритарними округами. Результати перевершили найоптимістичніші прогнози. Кандидати від партії Зеленського по мажоритарці отримали 127 місць у парламенті дев'ятого скликання. На багатьох округах вони перемогли досвідчених нардепів, які вже не один рік працюють на округах. Так, наприклад, власник «Мотор Січ» В'ячеслав Богуслаєв програв округ у рідному Запоріжжі всьому фотографу від «Слуги народу» Сергію Штепі.

Причому останній фактично не вів передвиборчу кампанію, а партію Зеленського навіть звинувачували в тому, що округ навмисно злипи Богуслаєву. Олігарх Костянтин Жеваго програв вибори 25-річному кандидату від «Слуги народу», менеджеру держкомпанії «Прозорро Продаж» Олексію Мовчану. Не потрапляє до парламенту дев'ятого скликання й одіозний ректор Одеської юридичної академії Сергій Ківалов. Свій округ він програв власнику місцевої піцерії Олексію Леонову. У Раді дев'ятого скликання не буде й одіозних соратників колишнього президента Олександра Грановського та Ігоря Кононенка. Грановський із великою різницею програв харківський округ кандидату від «Слуги народу» Олександрю Куніщову. При тому, що суд заборонив останньому балотуватися через громадянство Ізраїлю. Куніщійкий зміг оскаржити це рішення та виграв вибори. Ігор Кононенко програв свій округ медієвнику Коломийському Олександрю Дубинському. Несподіваними можна назвати результати та 119

Обитель Зе!

Одинадцять фактів про новий парламент

Залишилися за бортом Ради і добровольці – Дмитро Ярош та Андрій Білецький, які не відзначалися відвідуваністю у парламенті минулого скликання. Також програли вибори секретар Київради Володимир Прокопів, Євген Червоненко, свободівці Ігор Мірошинченко, Юрій Левченко, Андрій Ілленко, колишній мер Києва Олександр Омелченко, фігурант бурштинової справи Борислав Розенблат, його тезка Борислав Береза, голова фракції «Народний фронт» Максим Бурбак, нардеп від БПП Іван Винник, Дмитро Добкін, Роман Безсмертний та Борис Колесніков.

Факт 5: Багато «старих» змогли перемогти Зе-кандидатів
Є й ті, кому пощастило здобути перемогу над кандидатами від «Слуги народу». Наприклад, член «молодої команди Черновецького» Олесь Довгий. Як і на минулих виборах, влєвено виграв 102 округу у Кіровоградській області. На Волині разом із «групою підтримки» на сусідніх округах влєвено перемагає на 22 округах бізнес-партнер Ігоря Коломойського та давній товариш президента Зеленського Ігор Палиця. Виграв він у висуванця партії «Слуга народу». Є і кілька традиційних перемог. Наприклад, на 88 округах в Коломиї перемагає давній друг Арсенія Яценюка Андрій Іванчук, на 114 округах у Луганській області перемогу здобув депутат Сергій Шахов із політичного проекту «Наш край», а у Хмельницькій області на округах «Реформи заради майбутнього», яка стала фактичним об'єднанням депутатів-тушок.

Факт 6: Партія Зеленського побила кілька рекордів ПР
Партія «Слуга народу» показала абсолютний рекорд підтримки за всю історію незалежної України. До цього за списками найбільше набирала «Партія регіонів» на виборах 2007 року – 34,37%. Партія Зеленського побила інший рекорд партії

Януковича, провівши найбільшу кількість мажоритарників у Раді. До цього найкращий показник належав «Партії регіонів», а за 2012 року виграла 113 мажоритарних округів.
Партія Зеленського бере ті ж голоси, які віддали за нього у першому турі президентських виборів 2019 року: за Зе тоді проголосували 5,7 мільйона людей, а за «Слугу народу» станом на вечір 22 липня – 5,4 мільйона.
Найменше виборців проголосували за партії «ВО «Факел» та «Незалежність». На двох вони взяли 0,1% голосів.
Переможець попередніх виборів за партійною складовою «Народний фронт» не спромігся дожити до наступних виборів.
У виборах-2019 НФ участі не брав, економлячи місце у бюлетенях.
Проте 7 колишніх членів фракції «фронтотників» пройшли до нового парламенту по округах чи у списках інших партій.
Найбільший регрес за списочною частиною порівняно з 2014 роком із нинішніх парламентських

партій, якщо не рахувати «Народний фронт», продемонстрували:
«Самопоміч»: було 10,97%, а стало 0,7%;
Блок Петра Порошенка (тепер «ЄС»): було 21,87%, а стало 8,5%;
«Радикальна партія»: було 7,44%, стало – 3,8%.
Натомість «Опозиційна платформа – За життя», яку можна вважати «електоратонаступницею» в новій Раді партії «Опоблок», навпаки покращила показники 2014 року: було 9,43%, а стало 13%. «Батьківщина» Юлії Тимошенко теж додала: з 5,7% виросла до 8%.

Факт 7: Між наймолодшим та найстарішим депутатам 55 років різниця
Найстаріший депутат у нинішньому парламенті – Юлій Іоффе, номер 12 за списком ОПЗЖ. Йому 78 років. «Виний депутат» – обирався депутатом Української РСР ще 1990 року. За часів незалежності пропустив лише п'яте й шосте скликання Верховної Ради, не пройшовши в парламент по списку блоку «Не так!» у 2006 році. Колишній комуніст і давній соратник бойка. Наймолодший депутат – Святослав Юраш, № 27 списку «Слуга народу». Йому 23 роки. На сайті «СН» вказано, що він вчився у Варшавському та у Калькутському університеті. Однак на сайті ЦВК зазначено лише загальною середньою освіту, хоча наявність в нього атестату середньої освіти теж потребує підтвердження. У 2010 році, коли йому було 14, він поїхав вчитися до Індії, звідки повернувся у 2014-му. Волонтер, активіст Революції Гідності, займався комунікаціями у різних структурах. У лютому 2019-го року Порошенко нагородив його орденном «За заслуги» 3-го ступеню. До потраплення в парламент, згідно з інформацією ЦВК, був безробітним.

Факт 8: У новому парламенті будуть юристи, журналісти, спортсмени і шоумени
Після президентських виборів представники шоу-бізнесу, культури та медіа почали масово переходити у політику. Цього року свої сили на виборач спробували гуморист та телеведучий Сергій Притула, а також естрадний співак Іво Бобул. На жаль, Притули та Бобула у новому парламенті не буде, однак у Раді і без них знайдеться багато інших зірок, телевізійників, журналістів та спортсменів.

Зірки: Святослав Вакарчук – музикант, лідер «Юзефів Ельзи»
Олександр Скічко – шоумен, телеведучий. Чоловік Єлизавети Юршевич, дочки крупного бізнесмена Леоніда Юршева
Роман Гришук – телеведучий, художній керівник студії «Мамохохота»

Жан Беленок – чемпіон світу, срібний призер Олімпійських ігор, борець греко-римського стилю
Микола Тищенко – ресторатор, телеведучий програми «Ревізори»
Ольга Саладуха – легкоатлетка, чемпіонка світу, бронзова призерка Олімпійських ігор.
Артем Дитрук – майстер спорту міжнародного класу з пауерліфтингу.
Працівники 1+1 журналісти: Сергій Рахманін – заступник головного редактора «Дзеркало тижня»
Ольга Василевська – журналістка 1+1
Сергій Швець – журналіст 1+1
Олександр Дубинський – ведучий програми «Гроші», чорний піарник
Олександр Ткаченко – гендиректор 1+1 media
Артем Ковальов – гендиректор інформагентства УНІАН, яке входить у холдинг «1+1 media».
Дмитро Костюк – журналіст телеканалу «Єспресо»
Олена Мошенець – заступниця головного редактора регіональної редакції інформаційного порталу delo.ua.

Дар'я Володіна – радіоведуча. Як Володіна сама про себе пише, раніше вона працювала на «провідних радіостанціях». Щоправда, яких саме – не вказала.
Євгенія Кравчук – керівниця прес-офісу «Слуги народу»
Безробітні: Абрамович Ігор – №14 списку «Опозиційної платформи – За життя»
Святослав Юраш – №27 списку «Слуга народу»
Артем Кульченко – №51 списку «Слуга народу»
Анатолій Костюк – №75 списку «Слуга народу»
Елла Репіна – №80 списку «Слуга народу»
Анна Колісник – №94 списку «Слуга народу»
Єлизавета Богучька – №95 списку «Слуга народу»
Маргарита Шол – №107 списку «Слуга народу»
Ростислав Тістик – №111 списку «Слуга народу»
Сергій Гривко – №114 списку «Слуга народу»
Олег Воронько – мажоритарник по округу №103 від «Слуга народу»
Тетяна Грищенко – мажоритарниця по округу №66 від «Слуга народу»
Максим Єфімов – мажоритарник по округу №48, самовисуванець
Микола Задорожній – мажоритарник по округу №162 від «Слуга народу»
Наталія Приходько – №26 списку «Опозиційної платформи – За життя»
Олег Синютка – №99 списку «Європейська солідарність»
Соха Роман – мажоритарник по округу №75 від «Слуга народу»
Ахтем Чийгос – №8 списку «Європейська солідарність»
Євгеній Шевченко – мажоритарник по округу №76 від «Слуга народу»
Олександр Юрченко – мажоритарник по округу №211 від «Слуга народу»
Група «Квартальнічків»: Корячєвчєв Юрій – актор студії «Квартал 95»
Максим Ткаченко – керівник компанії «Квартал-концерт»
Олександр Кабанов – сценарист студії «Квартал 95»
Олена Хоменко – директор з управління і розвитку цифрових продуктів студії «Квартал 95»
Максим Ткаченко – генеральний директор компанії «Мамохохота»

Ірина Борзова – донька керівника «Ліги сміху» Наума Барулі, дружина в.о. голови ДУС Сергія Борзова.
У переліку мажоритарників «Слуги народу» також є вчителька молодших класів **Тетяна Рябуха** із Сум, экс-прес-секретарка «АТБ» **Ганна Лічман** та весільний фотограф **Сергій Штепа** із Запорізької області.
Крім цього, у списку «Слуги народу» можна знайти **справжнього тамаду Ігоря Кривошеєва**. Він є учасником проекту «Ліга Сміху» та працював в агенції з організації весіль.

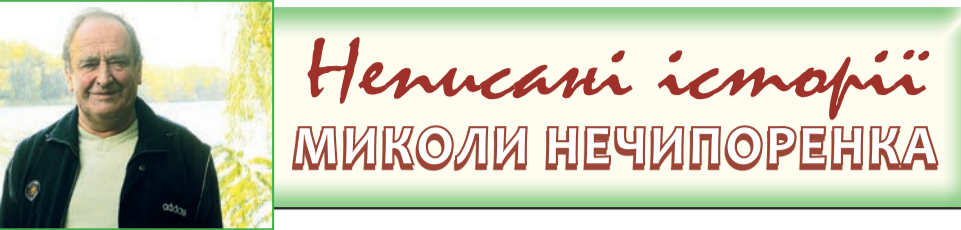
Факт 9: Герой України Надія Савченко отримала 8 голосів
Найменший округ з центром у прифронтовому Заїчєвому розташований на лінії вогню на Донеччині. Округ №51 складається з трьох населених пунктів, що фактично потрапляють у «сіру зону».

На виборах в окрузі в список виборців внесли Сусідів, як відомо, не вибирають. Не вибирали їх і Віктор Забудський та його дружина Людмила. Обое вони тут, у Раївському, народилися і виросли, закінчили школу та закохалися. А як побралися, то й побудували посередині зі своїми батьками. По один бік батьки Віктора, по другий – батьки Людмили. А тільки у 1976 році батько Віктора Григорій Лукич надумав виїжджати на батьківщину своєї дружини і Вікторової матері – більше, ніж за три сотні кілометрів від Раївського. Дістався їм там у спадщину гарний будиночок на березі Сєверського Дніця. І хату свою Забудські-батьки продали. Так у Забудських-дітей і з'явилися сусідями трохи старші від них вомок Станіслав та Лідія Хомутці.
Пєребралися вони з Кривого Рогу. Станіслав мав вишу освіту і працював на «Криворіжсталі». Ось тільки як прийшов після вишу майстром, так майстром п'ятнадцять літ і зостався. Його однокурсники давно ходили в початкових змінах, чи то й цєвях, а Станіславу нічого не пропонували. Ще й однокімнатна квартирка в сімейному гуртожитку як перепала ще Хомутцєво-молодому спеціалісту, так і все – просторіша навіть не світила.
– Не цінують мене на заводі, – скаржився він Ліді. – Язикаті та нахабні в пошани. А не такі, як я, що цінують ямьку.
І якос Станіслав раптом мовив своєю дружини: «А чи не гайнути нам з Кривого Рогу кудиєсь у село? Мені й там робота знайдеться. І краще бути першим на сєлі, ніж останнім у місті».

– А як вчився я в інституті, нас, студентів, посилали в колгосп кукурузу ламати, – продовжував Станіслав. – Потрапили ми якось у дуже гарне село. Вулиці рівнєвнєкі, усі в зелені і квітах. Вище сільськогосподарська дослідна станція, нижче – колгосп. Ще й ставок посередині, обсаджений вербами. Красота! Угадай, як називається? Раївське! Що рай, то рай, це такі правда.
– Як-як? – Лідя несподівано аж стрепенулася. – Раївське, я правильно почувла?
– Так, а що? І ти знаєш це село?
– Ні, але ти мені нагадає. Мама моя мені, малій, колись саме про Раївське і казала. Шось їй зв'язувало з ним. Скільки не силкувалася я, коли піросла, задати таку просту назву – не могла. Думала, що ніколи й не пригадаю, поки ти це саме зараз не нагадає...
Станіслав нічого до пуття не збапнув. При чім тут Лідина мама, котра померла рано, коли Ліді й шести років ще не було? І звідки вона, криворіжанка, могла знати про Раївське на протилежному кінці області? Станіслава хіба що подивувала майже миттєва згода дружини переїжджати у невідоме село. «То ладі? – засміявся. – У мене є відугли, змотаюся у Раївське – може, недорогу хату і напигаю».

Факт 10: п'ятдесят тисяч для «крещеного батька» Тєндєрної палати
Найбільшу підтримку на мажоритарному окрузі як у відсотках, так і в кількісному вираженні отримав на Черкащині одіозний екс-біотєвєць і екс-рєгіонал Антон Яценко, який відомий ще з часів схєм на Тєндєрній палаті. На окрузі з центром в Умані за нього проголосували більше 50 тисяч людєй, що склало 69,41% голосів.

Факт 11: шість партій, в тому числі одержана партія Шарія, отримують державне фінансування
За результатами дострокових виборів до Ради потрапляють п'ять політичних партій. Ще шість у наступні роки отримують державне фінансування.
Це «Радикальна партія Олега Ляшка», «Сила і честь» Ігоря Сємєха, «Опозиційний блок», «Українська стратегія Гройсмана», «Свобода», «Партія Шарія».
За підрахунками руху «Чєсно», загальний бюджет державного фінансування у 2020 році склєде 565 млн. гривєвнє. І з них 225 млн. гривєвнє отримєє лідєр – партія «Слуга народу». «Партія Шарія» за рахунок голосів виборців може розраховувати на підтримку від держави в обсязі 12,2 млн. гривєвнє.

Неписані історії Миколи Нечипорєнка

Сусідів, як відомо, не вибирають. Не вибирали їх і Віктор Забудський та його дружина Людмила. Обое вони тут, у Раївському, народилися і виросли, закінчили школу та закохалися. А як побралися, то й побудували посередині зі своїми батьками. По один бік батьки Віктора, по другий – батьки Людмили. А тільки у 1976 році батько Віктора Григорій Лукич надумав виїжджати на батьківщину своєї дружини і Вікторової матері – більше, ніж за три сотні кілометрів від Раївського. Дістався їм там у спадщину гарний будиночок на березі Сєверського Дніця. І хату свою Забудські-батьки продали. Так у Забудських-дітей і з'явилися сусідями трохи старші від них вомок Станіслав та Лідія Хомутці.
Пєребралися вони з Кривого Рогу. Станіслав мав вишу освіту і працював на «Криворіжсталі». Ось тільки як прийшов після вишу майстром, так майстром п'ятнадцять літ і зостався. Його однокурсники давно ходили в початкових змінах, чи то й цєвях, а Станіславу нічого не пропонували. Ще й однокімнатна квартирка в сімейному гуртожитку як перепала ще Хомутцєво-молодому спеціалісту, так і все – просторіша навіть не світила.
– Не цінують мене на заводі, – скаржився він Ліді. – Язикаті та нахабні в пошани. А не такі, як я, що цінують ямьку.
І якос Станіслав раптом мовив своєю дружини: «А чи не гайнути нам з Кривого Рогу кудиєсь у село? Мені й там робота знайдеться. І краще бути першим на сєлі, ніж останнім у місті».

– А як вчився я в інституті, нас, студентів, посилали в колгосп кукурузу ламати, – продовжував Станіслав. – Потрапили ми якось у дуже гарне село. Вулиці рівнєвнєкі, усі в зелені і квітах. Вище сільськогосподарська дослідна станція, нижче – колгосп. Ще й ставок посередині, обсаджений вербами. Красота! Угадай, як називається? Раївське! Що рай, то рай, це такі правда.
– Як-як? – Лідя несподівано аж стрепенулася. – Раївське, я правильно почувла?
– Так, а що? І ти знаєш це село?
– Ні, але ти мені нагадає. Мама моя мені, малій, колись саме про Раївське і казала. Шось їй зв'язувало з ним. Скільки не силкувалася я, коли піросла, задати таку просту назву – не могла. Думала, що ніколи й не пригадаю, поки ти це саме зараз не нагадає...
Станіслав нічого до пуття не збапнув. При чім тут Лідина мама, котра померла рано, коли Ліді й шести років ще не було? І звідки вона, криворіжанка, могла знати про Раївське на протилежному кінці області? Станіслава хіба що подивувала майже миттєва згода дружини переїжджати у невідоме село. «То ладі? – засміявся. – У мене є відугли, змотаюся у Раївське – може, недорогу хату і напигаю».

Сусідка

Сусідів, як відомо, не вибирають. Не вибирали їх і Віктор Забудський та його дружина Людмила. Обое вони тут, у Раївському, народилися і виросли, закінчили школу та закохалися. А як побралися, то й побудували посередині зі своїми батьками. По один бік батьки Віктора, по другий – батьки Людмили. А тільки у 1976 році батько Віктора Григорій Лукич надумав виїжджати на батьківщину своєї дружини і Вікторової матері – більше, ніж за три сотні кілометрів від Раївського. Дістався їм там у спадщину гарний будиночок на березі Сєверського Дніця. І хату свою Забудські-батьки продали. Так у Забудських-дітей і з'явилися сусідями трохи старші від них вомок Станіслав та Лідія Хомутці.
Пєребралися вони з Кривого Рогу. Станіслав мав вишу освіту і працював на «Криворіжсталі». Ось тільки як прийшов після вишу майстром, так майстром п'ятнадцять літ і зостався. Його однокурсники давно ходили в початкових змінах, чи то й цєвях, а Станіславу нічого не пропонували. Ще й однокімнатна квартирка в сімейному гуртожитку як перепала ще Хомутцєво-молодому спеціалісту, так і все – просторіша навіть не світила.
– Не цінують мене на заводі, – скаржився він Ліді. – Язикаті та нахабні в пошани. А не такі, як я, що цінують ямьку.
І якос Станіслав раптом мовив своєю дружини: «А чи не гайнути нам з Кривого Рогу кудиєсь у село? Мені й там робота знайдеться. І краще бути першим на сєлі, ніж останнім у місті».

– А як вчився я в інституті, нас, студентів, посилали в колгосп кукурузу ламати, – продовжував Станіслав. – Потрапили ми якось у дуже гарне село. Вулиці рівнєвнєкі, усі в зелені і квітах. Вище сільськогосподарська дослідна станція, нижче – колгосп. Ще й ставок посередині, обсаджений вербами. Красота! Угадай, як називається? Раївське! Що рай, то рай, це такі правда.
– Як-як? – Лідя несподівано аж стрепенулася. – Раївське, я правильно почувла?
– Так, а що? І ти знаєш це село?
– Ні, але ти мені нагадає. Мама моя мені, малій, колись саме про Раївське і казала. Шось їй зв'язувало з ним. Скільки не силкувалася я, коли піросла, задати таку просту назву – не могла. Думала, що ніколи й не пригадаю, поки ти це саме зараз не нагадає...
Станіслав нічого до пуття не збапнув. При чім тут Лідина мама, котра померла рано, коли Ліді й шести років ще не було? І звідки вона, криворіжанка, могла знати про Раївське на протилежному кінці області? Станіслава хіба що подивувала майже миттєва згода дружини переїжджати у невідоме село. «То ладі? – засміявся. – У мене є відугли, змотаюся у Раївське – може, недорогу хату і напигаю».

Сусідів, як відомо, не вибирають. Не вибирали їх і Віктор Забудський та його дружина Людмила. Обое вони тут, у Раївському, народилися і виросли, закінчили школу та закохалися. А як побралися, то й побудували посередині зі своїми батьками. По один бік батьки Віктора, по другий – батьки Людмили. А тільки у 1976 році батько Віктора Григорій Лукич надумав виїжджати на батьківщину своєї дружини і Вікторової матері – більше, ніж за три сотні кілометрів від Раївського. Дістався їм там у спадщину гарний будиночок на березі Сєверського Дніця. І хату свою Забудські-батьки продали. Так у Забудських-дітей і з'явилися сусідями трохи старші від них вомок Станіслав та Лідія Хомутці.
Пєребралися вони з Кривого Рогу. Станіслав мав вишу освіту і працював на «Криворіжсталі». Ось тільки як прийшов після вишу майстром, так майстром п'ятнадцять літ і зостався. Його однокурсники давно ходили в початкових змінах, чи то й цєвях, а Станіславу нічого не пропонували. Ще й однокімнатна квартирка в сімейному гуртожитку як перепала ще Хомутцєво-молодому спеціалісту, так і все – просторіша навіть не світила.
– Не цінують мене на заводі, – скаржився він Ліді. – Язикаті та нахабні в пошани. А не такі, як я, що цінують ямьку.
І якос Станіслав раптом мовив своєю дружини: «А чи не гайнути нам з Кривого Рогу кудиєсь у село? Мені й там робота знайдеться. І краще бути першим на сєлі, ніж останнім у місті».

Сусідів, як відомо, не вибирають. Не вибирали їх і Віктор Забудський та його дружина Людмила. Обое вони тут, у Раївському, народилися і виросли, закінчили школу та закохалися. А як побралися, то й побудували посередині зі своїми батьками. По один бік батьки Віктора, по другий – батьки Людмили. А тільки у 1976 році батько Віктора Григорій Лукич надумав виїжджати на батьківщину своєї дружини і Вікторової матері – більше, ніж за три сотні кілометрів від Раївського. Дістався їм там у спадщину гарний будиночок на березі Сєверського Дніця. І хату свою Забудські-батьки продали. Так у Забудських-дітей і з'явилися сусідями трохи старші від них вомок Станіслав та Лідія Хомутці.
Пєребралися вони з Кривого Рогу. Станіслав мав вишу освіту і працював на «Криворіжсталі». Ось тільки як прийшов після вишу майстром, так майстром п'ятнадцять літ і зостався. Його однокурсники давно ходили в початкових змінах, чи то й цєвях, а Станіславу нічого не пропонували. Ще й однокімнатна квартирка в сімейному гуртожитку як перепала ще Хомутцєво-молодому спеціалісту, так і все – просторіша навіть не світила.
– Не цінують мене на заводі, – скаржився він Ліді. – Язикаті та нахабні в пошани. А не такі, як я, що цінують ямьку.
І якос Станіслав раптом мовив своєю дружини: «А чи не гайнути нам з Кривого Рогу кудиєсь у село? Мені й там робота знайдеться. І краще бути першим на сєлі, ніж останнім у місті».

Сусідів, як відомо, не вибирають. Не вибирали їх і Віктор Забудський та його дружина Людмила. Обое вони тут, у Раївському, народилися і виросли, закінчили школу та закохалися. А як побралися, то й побудували посередині зі своїми батьками. По один бік батьки Віктора, по другий – батьки Людмили. А тільки у 1976 році батько Віктора Григорій Лукич надумав виїжджати на батьківщину своєї дружини і Вікторової матері – більше, ніж за три сотні кілометрів від Раївського. Дістався їм там у спадщину гарний будиночок на березі Сєверського Дніця. І хату свою Забудські-батьки продали. Так у Забудських-дітей і з'явилися сусідями трохи старші від них вомок Станіслав та Лідія Хомутці.
Пєребралися вони з Кривого Рогу. Станіслав мав вишу освіту і працював на «Криворіжсталі». Ось тільки як прийшов після вишу майстром, так майстром п'ятнадцять літ і зостався. Його однокурсники давно ходили в початкових змінах, чи то й цєвях, а Станіславу нічого не пропонували. Ще й однокімнатна квартирка в сімейному гуртожитку як перепала ще Хомутцєво-молодому спеціалісту, так і все – просторіша навіть не світила.
– Не цінують мене на заводі, – скаржився він Ліді. – Язикаті та нахабні в пошани. А не такі, як я, що цінують ямьку.
І якос Станіслав раптом мовив своєю дружини: «А чи не гайнути нам з Кривого Рогу кудиєсь у село? Мені й там робота знайдеться. І краще бути першим на сєлі, ніж останнім у місті».

меччини, в яку фашисти силоміць погнали її в оstarбайтері. А хто батько Лідин, то не тільки Лідя, а і вони, дідусь та бабуся, не знають. Докча її так і не призналася.
– А дівоче прізвище Мала для Ліді наша дочка теж як наче з Німєччини привєзла, – розповідав дідусь. – І сама дочєчка була наша малєнька, і Лідя малєнькою вдалася. Коли не раз Лідину маму питали, чому у її доньки прізвище Мала, весєло стєрялася: «А ви подивітьсє, які ми обєє!»

І далі ніби мирно та дружно жили Забудські зі своїми сусєдами, але винятково задля Ліді підтримували мир та дружбу. А двадцять з тримох років потому сталосє страшнє: Лідя несподівано захворіла і швидко померла. Серєд зими відчула біль у шлєнку. Віктор з Людєю радилі мерщій їхати на обстежєння. «Навшю перєйматисє? – відмакувавсє Станіслав. – Вона ж бо так стєрялєсь порати свої обов'язки медсєстри у нашому ФАПі, що ніколи на роботі не обїдає, всє їй ніколи. А їстимє регулярну, болячка ї сама пройде». Лише у квітні, коли гєть придувало, Лідя подалася в обласну лікарню. З якої її направили в онкологічну. А там сказали, що пізно...
Так в цій ситуації й зовсім дивно повєсивсєся Станіслав. Він сам поїхав в обласну клініку теж обстежитисє. Де йому ніби вивєсли діагноз, що на ногах перєніє мікрорінаркт. «Не сумніваюсє, що придурюєтьсє», – вивєс свій присуд Віктор. «Не кажи так, гріх, – застерєгла Людмила. «Можє, що й правда, звідки ти знаєш?» А Хомутєць лїг в лікарню. Потім, коли Лідя була ужє при смерті і на сєбе не сєжохю, шє їй в реабілітаційній санаторії поїхав. Звідти його на пару днів і привєзли, але поховав дружиню. Ховали Лідю в теплий і сонєчний, повєн світла, зелені та добра червєний дєнь.

А Віктор з Людмилєю вєсени поїхали до його батьків. Григорій Лукичу якраз виповнилось 60 літ. Всє рідня зібралася, щоб відзначити ювілєй і вїхдн на пенсєю. Хороше, по-людськи відчували його. Григорій Лукич згадав і своє оstarбайтерство в Германії – Німєччину він

Відповідно до ст. 76 Кодексу законів про працю України і ч. 1 ст. 4 Закону України «Про відпустки», до щорічних додаткових належать відпустки:

за роботу зі шкідливими та важкими умовами праці згідно зі Списком № 1 (ст. 7 Закону про відпустки);

за особливий характер праці згідно зі Списком № 2 і працівникам із ненормованим робочим днем (ст. 8 Закону про відпустки);

інші додаткові відпустки, передбачені законодавством.

До інших додаткових відпусток належать щорічні додаткові відпустки держслужбовців, суддів, посадових осіб місцевого самоврядування, працівників дипломатичних служб, атестованих працівників прокуратури, батьків (осіб, які їх замінюють) дітей-інвалідів і ВІЛ-інфікованих, працівників, які надають допомогу людям із ВІЛ-інфекціями, лікарів та медичних працівників, перелічених у п. «н» ч. 1 ст. 77 Основ законодавства України про охорону здоров'я від 19.11.1992 р.

Тривалість щорічних додаткових відпусток, умови та порядок їх надання визначено окремими нормативно-правовими актами. Проте існують загальні правила їх надання.

Щорічні додаткові відпустки: загальні правила
Основні правила надання додаткових відпусток мало чим відрізняються від порядку надання щорічних основних відпусток.

Проте слід пам'ятати про декілька важливих нюансів, прописаних у ст. 10 Закону про відпустки та ст. 79 КЗпП. Отже, основні правила для надання додаткових відпусток такі:

щорічні додаткові відпустки, передбачені ст. 7 і ст. 8 Закону про відпустки, **надають понад тривалість основної відпустки за однією з підстав**, обраною працівником. Однак працівникам, професії та посади яких позначені значком «*» у Списку № 1 і Списку № 2, щорічні додаткові відпустки надаються з декількох підстав; додаткову відпустку за бажанням працівника **надають окремо чи приєднують до основної відпустки;**

право на додаткову відпустку повної тривалості в перший рік роботи (як і на основну) **виникає після шести місяців безперервної роботи на підприємстві** (а до його настання відпустку надають пропорційно відпрацьованому часу). Зважаючи на особливості надання додаткових відпусток за роботу в шкідливих і важких умовах та за особливий характер праці, їх краще надавати саме пропорційно фактично відпрацьованому часу (інакше потім доведеться з'ясувати, чи не надали часом зайві дні додаткової відпустки);

щорічну додаткову відпустку за роботу в шкідливих і важких умовах і за особливий характер праці **роботодавець зобов'язаний надати працівникові протягом робочого року** згідно із ч. 5 ст. 80 КЗпП;

щорічні додаткові відпустки (як і основні) дозволено переносити й ділити на частини; **за невикористані дні додаткової відпустки виплачують компенсацію під час звільнення**, а також за бажанням працівника,

Види та порядок надання щорічних додаткових відпусток

якщо він відпочивав не менше ніж 24 календарні дні (за дні, що перевищують цю тривалість) із загальної тривалості щорічних відпусток (ч.ч. 1, 4 ст. 24 Закону про відпустки).

Визначення стажу для щорічної додаткової відпустки

До стажу, що надає право на щорічну додаткову відпустку, згідно із ч. 2 ст. 82 КЗпП і ч. 2 ст. 9 Закону про відпустки зараховують час: **фактичної роботи зі шкідливими, важкими умовами або з особливим характером праці, якщо працівник зайнятий у цих умовах не менше ніж половину тривалості робочого дня**, установленної для працівників цього виробництва, цеху, професії або посади. При цьому не враховується час, необхідний для підготовки робочого місця до роботи, а також для завершення роботи; **щорічних основної та додаткових відпусток** за роботу зі шкідливими, важкими умовами та за особливий характер праці; **час роботи вагітних жінок, переведених на підставі медичного висновку на легшу роботу**, на якій вони не зазнають впливу несприятливих виробничих факторів.

Очевидно, що **до стажу для щорічних додаткових відпусток не враховують час, коли працівник фактично не працював, але за ним згідно із законодавством зберігали місце роботи (посаду) і зарплату повністю** (окрім щорічних основної та додаткових відпусток) або частково. Тобто **під час розрахунку стажу для додаткової відпустки не беруть**, зокрема:

час оплаченого вимушеного прогулу, спричиненого незаконним звільненням або переведенням на іншу роботу тощо; період тимчасової непрацездатності; дні відпустки без збереження зарплати, передбаченої ст.ст. 25, 26 Закону про відпустки; період відпустки по догляду за дитиною до досягнення

нею трьох років (за медичним висновком — шести), а якщо дитина хвора на цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), — шістнадцятирічного віку; інші періоди роботи, такі як: навчальна відпустка, відпустка на дітей, чорнобильська відпустка, курси підвищення кваліфікації, відрадження тощо. Визначаючи кількість днів розрахункового періоду, з нього **виключають не лише святкові та неробочі дні, а й робочі дні, протягом яких працівник не працював при скороченому робочому тижні** (лист Мінпраці від 12.03.2007 р. № 66/06/186-07).

Щорічна додаткова відпустка за шкідливі та важкі умови праці

Таку відпустку надають згідно зі ст. 7 Закону про відпустку працівникам зі Списку № 1, зайнятим на роботах, пов'язаних із негативним впливом на здоров'я шкідливих виробничих факторів. Особливості надання щорічної додаткової відпустки за шкідливі та важкі умови праці визначені в Порядку застосування Списку виробництв, цехів, професій і посад зі шкідливими і важкими умовами праці, зайнятість працівників, що дає право на щорічну додаткову відпустку на роботах, затвердженому наказом Мінпраці України від 30.01.1998 р. № 16.

Основні правила, яких слід дотримуватися роботодавцям, які надають своїм працівникам щорічні додаткові відпустки за Списком № 1: для визначення тривалості додаткової відпустки **потрібно провести атестацію робочого місця** працівника (ч. 2 ст. 7 Закону про відпустки). Її здійснюють згідно з Порядком проведення атестації робочих місць за умовами праці, затвердженим постановою КМУ від 01.08.1992 р. № 442; конкретну тривалість додаткової відпустки визначають **у колективному чи трудовому договорі** залежно від фактичної зайнятості працівника в шкідливих та важких умовах

(ч. 2 ст. 7 Закону про відпустки); якщо тривалість додаткової відпустки за результатами атестації робочих місць перевищує максимальну тривалість відпустки зі Списку № 1, її може бути подовжено на кількість днів різниці за рахунок власних коштів підприємства (абз. 2 п. 4 Порядку № 16-1).

роботодавець має вести облік робочого часу за кожним із видів шкідливих і важких робіт. У разі якщо працівники трудилися на різних виробництвах, цехах, за професіями та на посадах, за роботу в яких надають додаткову відпустку різної тривалості, підрахунок часу роботи проводять окремо (п. 8 Порядку № 16-1); додаткову відпустку надають **пропорційно відпрацьованому часу** (п. 9 Порядку № 16-1).

До слова: Список № 1 не містить виключного переліку виробництв, цехів, професій, посад зі шкідливими та важкими умовами праці, що надають право на додаткову відпустку. Відповідно до Порядку № 16-1, додаткову відпустку надають також деяким категоріям працівників, які обіймають посади чи працюють за професіями, які прямо в Списку № 1 не вказані, а саме:

працівникам, посади та професії яких не передбачені в цьому Списку, але в окремі періоди робочого часу вони виконують такі роботи (п. 3); тим, які працюють за професіями (на посадах), зазначеними в розділі «Загальні професії за всіма галузями господарства» (якщо ці професії та посади не передбачені в інших розділах (підрозділах) Списку № 1) незалежно від того, у яких цехах і виробництвах вони працюють (п. 5); бригадирам, помічникам і підручним робітникам, якщо таку відпустку надають робітникам відповідних професій, зайнятим на роботах у шкідливих і важких умовах (п. 6); усім працівникам, якщо виробництва та цехи в Списку № 1 зазначені без конкретного переліку професій і посад (п.п. 3, 5, 6, 7 Порядку № 16-1).

Щорічна додаткова відпустка за особливий характер праці

Таку «особливу» відпустку надають окремим категоріям працівників, робота яких пов'язана з підвищеним нервово-емоційним та інтелектуальним навантаженням або виконується в особливих природних географічних і геологічних умовах та умовах підвищеного ризику для здоров'я (*далі* — додаткова відпустка за особливий характер), наведеним у Списку № 2 (п. 1 ч. 1 ст. 8 Закону про відпустки). **Максимальна тривалість** додаткової відпустки за особливий характер праці згідно зі Списком № 2 — **35 календарних днів**. А її конкретну тривалість установлюють **у колективному чи трудовому договорі** залежно від зайнятості працівника в таких умовах.

Особливості надання такої відпустки визначені Порядком застосування Списку виробництв, робіт, професій і посад працівників, робота яких пов'язана з підвищеним нервово-емоційним та інтелектуальним навантаженням або виконується в особливих природних географічних і геологічних умовах та умовах підвищеного ризику для здоров'я, що дає право на щорічну додаткову відпустку за особливий характер праці, затвердженим наказом Мінпраці України від 30.01.1998 р. № 16. Вони аналогічні тим, які встановлено для «шкідливих» відпусток. Єдине, що їх різнить: **атестацію робочого місця для визначення права на «особливу» відпустку проводити не потрібно**. Нагадаємо, що деякі категорії працівників мають право на додаткову відпустку з декількох підстав (і за Списком № 1, і за Списком № 2).

Щорічна додаткова відпустка за ненормованість

Це один із видів відпустки за особливий характер праці, яку надають працівникам із ненормованим робочим днем. Максимальна її тривалість — 7к.дн., а список посад, робіт та професій із таким режимом роботи визначають колективним (трудоим) договором (п. 2 ч. 1 ст. 8 Закону про відпустки). Особливості надання додаткової відпустки за ненормованій робочий день визначено в Рекомендаціях щодо порядку надання працівникам із ненормованим робочим днем щорічної додаткової відпустки за особливий характер праці, затверджених наказом Мінпраці від 10.10.1997 р. № 7. Конкретна тривалість додаткової відпустки встановлюється колективним договором за кожним видом робіт, професій та посад або трудовим договором (п. 2 та п. 7 Рекомендацій № 7). При цьому **додаткову відпустку за ненормований робочий день надають пропорційно часу, відпрацьованому на роботі (посаді), що надає право на цю відпустку.**

За інформацією порталу «Протокол».

Шановні читачі! Редакція не надає юридичні консультації по телефону. Надсилайте свої запитання поштою або на електронну адресу газети.

На порі, на часі Що посіяти в серпні на звільнених грядках

У серпні можна сіяти значно більше городніх культур, ніж ті, про які піде мова. Але, як показує практика, повноцінний урожай можна зняти саме з цих посівів. Отже, що ми рекомендуємо посіяти в серпні?

Посів салату в серпні

Посів і вирощування салату у другій половині літа нічим не відрізняється від весняного. Взагалі, цю зелень можна спокійно висівати на грядках до вересня. Тоді його врожай буде радувати вас ще в листопаді. А ще можна спробувати вирощувати салат та іншу зелень на підвіконні цілий рік.

На грядки листовий салат висівають рядами, ледь присипавши землею або піском для швидкого пророщування. Можна його насіння просто розсипати зверху грядки. Тоді салат зійде красивим зеленим килимком. Щоб зелень формувалася пишними пучками, не шкодуйте і безжально проривайте сходи. Якщо салат буде занадто загущений, він не буде формувати головки, тягнучись до сонця, а його листя буде дрібним.

Рукола - вирощування у другій половині літа

Рукола - ще один салат, який можна вирощувати цілий рік. Зокрема, і на грядках. Руколу висівають протягом всього городнього сезону. Ця культура добре росте при температурі 16-18 градусів за Цельсієм, тому висівати її у відкритий ґрунт можна до самої осені. Якщо замислюєтеся над тим, що посіяти в серпні, то сійте цю корисну зелень однозначно. На підвіконні рукола теж відмінно росте.

Рукола - досить вологолюбна рослина. Якщо її не поливати в суху погоду, вона буде формувати жорстке гірке листя і швидко зацвіте. Проривати сіянці також треба обов'язково. Через два тижні після перших сходів руколу вже можна вживати. До середини серпня, зазвичай, вона досягає 10 см у висоту.

Шпинат - король осіннього городу

Дуже корисний і невибагливий у догляді шпинат любить невисокі осінні температури, тому його краще висівати у другій половині серпня. Тому що в першій половині останнього місяця, зазвичай, тримаються ще дуже високі літні температури.

З дня посіву до вживання в їжу шпинату повинно пройти не менше 30 днів. Посіяний в кінці вересня шпинат, зійде лише на наступний рік з приходом перших теплих днів.

Літній посів гороху

Горохом, тільки зібраним з грядки, люблять поласувати дорослі та діти. А ще його можна заморозити на зиму. Висіваючи горох у серпні, вибирайте ранньостиглі сорти, які досягають зрілості за 40-50 днів.

Ніколи не сійте горох на тому ж місці, де він ріс. Горох не любить твердого ґрунту і погано росте після своїх же родичів-попередників, а так - цілком невибаглива культура.

Редис - особливості вирощування в літньо-осінній період

Редис - один з перших весняних жителів наших грядок. Є сорти, які визрівають через 18-20 днів від сходів. Так до холодів редис можна висівати ще не раз. Ніяких істотних відмінностей між вирощуванням весняної та осінньої редиски немає. Єдине, його потрібно в посуху рясно поливати та протягом вегетації захищати від шкідників.

Деякі експерти радять висівати в серпні моркву і буряк, щоб ласувати молодими овочами восени. Що ж, на тривале зберігання такі овочі, звичайно, не згодяться, а ось свіжості в осіннє меню додадуть. Не бійтеся експериментувати! Встигніть до зими на повну насолодитися своїми грядками та урожаєм.

Навіщо вбивають іржавий цвях у яблуню Садівнику

Старі перевірені способи, як змусити яблуню чи грушу почати плодоносити. Чи працюють вони, або є всього лише пережитками минулого. Яблуня - одне з найбільш популярних фруктових дерев, які найчастіше зустрічаються на наших ділянках. Сьогодні в розплідниках можна придбати районований саджанець на будь-який смак.

АЛЕ ЯК БИ не просунулася вперед селекція, поширена стара проблема нікуди не поділася. Яблуня приживається на новому місці, добре розвивається, щорічно цвіте, але навідріз відмовляється плодоносити або дає лише поодинокі плоди.

У пошуку причини господарі-садівники незабаром від більш досвідчених родичів і знайомих дізнаються про колишні способи вирішення даної проблеми. Багато з них зводяться до того, що треба шокувати дерево, в буквальному сенсі змусити його залишити потомство замість того, щоб планомірно вкорінюватися і витратити всі накопичені сили винятково на зростання, ігноруючи плодоношення.

Наведені нижче заходи в більшості випадків виконуються навесні, як тільки дерево повністю прокинеться після тривалої холодної зими, але

можливі різні варіанти (терміни строго не регламентовані, головне, принцип):

Перше, що пропонується, це вбити іржавий цвях у стовбур нижче нижньої гілки. Якщо стара яблуня з досить товстим стовбуром і корою, використовують двохопку. Метод здається абсолютно варварським, але якщо порівняти його з тим же обрізанням, то навряд чи він навіть близько зрівняється з ним за травматичністю. Інша справа, що через відкриту рану може проникнути всередину грибок (цвях попередньо обробіть спиртом). Багато садівників, гадаючи, чому в давнину брали саме іржавий цвях, приходять до висновку, що це, крім іншого, відмінне підживлення залізом.

Деякі садівники в процесі пошуку відповідей дізнаються, що в старовину цвяхи були дорогими, тому люди при переїзді спалювали хати та збирали на згаріщі цвяхи, щоб з їх допомогою відбудуватися вже на новому місці. А більшість хат так і зовсім будувалося без цвяхів. Для стимулювання плодоношення у яблунь в ті часи відтягували вертикальні гілки в горизонтальне положення. Для цього до них під'язували старі постолі і плетені кошики, наповнені землею. Бувало, що і камені під'язували, і сокири. Сьогодні все частіше прив'язують до гілок

пластикові пляшки з водою. Нерідко по краю пристовбурних кіл вбивають кілки або скоби, відтягують гілки ближче до землі і в такому становищі фіксують їх натягнутими мотузками.

У радянський час протягом п'ятнадцяти років передачу «У світі тварин» від Василь Михайлович Пісков. В одній з них він порадив акуратно постукає по яблуні або груші палицею. Щоб не заподіяти шкоди, такий підручний інструмент потрібно було попередньо обмотати ганчіркою. Дана процедура додатково стимулює сокорух, в результаті чого вже на наступний рік підвищується ймовірність нормального плодоношення.

Іноді допомагає і весняна обрізка. Це сильний стрес, який змушує яблуню приступити до плодоношення вже в поточному сезоні.

Оскільки садівники у своїй переважній більшості люди незлобиви, то замість крайніх заходів широко практикуються серйозні попереджувальні розмови з яблунями та грушми, які навідріз відмовляються плодоносити. Мовляв, якщо в наступному сезоні не виправитися, доведеться тебе спилити. Що найцікавіше, такі повчання деколи мають хороший ефект. Можливо, це лише самонавіювання, а можливо, що дерево розуміє, що пора братися за справу, а не просто стояти роками марно.

Не варто кип'ятити воду більше одного разу

Здоровенькі були!

МИ СКЛАДАЄМОСЯ більш ніж на 70 відсотків з води. Користуючись своїми внутрішніми ресурсами можемо протриматися без неї не більше ніж тиждень. І навіть ті, хто вважає, що замість неї можна вживати інші рідини, мають рацію лише частково. Соки, молоко та інші напої насправді сприймаються нашим організмом як рідка їжа, тоді як клітини потребують сам воду. Але організм може загинути від вживання неякісної води, в якій присутні різні хімічні елементи та мікроорганізми.

Саме тому людина навчилася очищати воду. І найпростішими та ефективними засобами її очищення є хлорування (що відбувається з водою, перш ніж пустити її у водопіп) і кип'ятіння. Але наука рекомендує не проводити кип'ятіння більше одного разу. Чим же кип'ячена кілька разів вода шкідлива для організму?

Концентрована вода

Кип'ятіння супроводжується частковим випаровуванням рідини. Але, як відомо, повністю позбутися від мінеральної складової (якщо це, звичайно, не дистилат) неможливо. У процесі тривалого кип'ятіння і ви-

паровування концентрація мінералів може значно збільшитися. І це не завжди той мінеральний склад, який несе користь. Але і шкідливість сирої води може бути значно більшою.

Вода та атоми

У воді, крім іншого, присутні в розчиненому вигляді атоми кисню і водню. Під час випаровування рідини ці атоми, а також ізотопи тритію і дейтерію осідають. Щільність води збільшується, що теж аж ніяк не приносить користь здоров'ю людини.

Хлорована вода

Для знезараження води повсюдно використовується хлор. Він міститься у водопровідній воді, яку ми використовуємо в побуті, і добре справляється зі своїм завданням, підтримуючи мікрофлору на безпечному для людини рівні. Разом з тим при кип'ятінні хлор вступає в хімічну реакцію з наявними у складі води мінеральними речовинами. Деякі реакції цілком нешкідливі, інші ж можуть бути потенційно шкідливі для організму.

Що саме виходить в результаті кип'ятіння, може показати тільки від-

повідний аналіз у лабораторних умовах. А оскільки склад води непостійний і проводити такий складний науковий моніторинг вдома неможливо, то неясно, наскільки шкідлива кип'ячена вода. А ось зменшити кількість канцерогенів та діоксинів, що утворюються в результаті кип'ятіння, реально, якщо не давати можливості хімічним елементам, які є у воді, повторно вступити в реакцію, тобто не кип'ятити воду двічі.

Дистильована вода

В умовах, коли й сира, й кип'ячена вода може нести потенційну небезпеку, здавалося б, ідеальним рішенням бути дистильовану воду, очищену штучним шляхом від всіх домішок. Але насправді все набагато складніше. І дистилат може виявитися зовсім не таким безпечним, як здається на перший погляд. Річ у тім, що в ньому відсутні необхідні клітинам нашого тіла хімічні речовини, кисень у вільній формі та РН-середовище. Тому її постійне вживання може загрожувати порушеннями електролітного і водно-сольового обміну на рівні клітини.

Обласна щотижнева газета
«ФЕРМЕР ПРИДНІПРОВ'Я»

Свідоцтво про реєстрацію ДП 2161-899Р від 23.02.2017 р.

ЗАСНОВНИК ТА ВИДАВЕЦЬ

ТОВ «Редакція газети «Фермер Придніпров'я»

Голова редакційної ради
Анатолій ГАЙВОРОНСЬКИЙ

В. о. головного редактора Микола ШАРИЙ

49000, м. Дніпро, вул. Воскресенська, 41, оф.109
786-02-21, 098-183-00-18, 050-968-64-84

e-mail:farmer.gazeta@gmail.com

www.farmer.dp.ua

www.facebook.com/farmer.dp.ua

Друк ТОВ «Видавничий дім «Кераміст»

69057, м. Запоріжжя, вул. Седова, 16

Обсяг 2 друк. арк. Друк офсетний.

Зам. № 1983927. Тираж 10565

Редакція не завжди поділяє точку зору авторів публікацій.

Гонорар сплачується тільки за замовлені матеріали.

©Під цим знаком матеріал опубліковано на комерційній основі.

Відповідальність за зміст реклами несуть рекламодавці.

Посилання при передруку на «Фермер Придніпров'я» обов'язкове.

Газета за посиланням використовує повідомлення

інформаційних порталів.

Оформлення передплати та доставку газети здійснює

Дніпропетровська філія ПАТ «Укрпошта».

Передплатний індекс 60092

Вівцеферма. Романівська порода

Для утримання дійних корів необхідні громіздкі будови, доїльне та інше серйозне обладнання, також постає необхідність найму працівників, необхідний регулярний канал збуту продукції.

Свинарство – теж дуже проблемна галузь, необхідно будувати утеплені приміщення, закуповувати корми, знову ж доведеться наймати працівників, оскільки сім'ї з 2-3 осіб, зайнятої вирощуванням порослят у великих масштабах, не впоратися. Тому для започаткування родинного бізнесу вибір може припасти на вівчарство, зокрема на романівську вівцю.

РОМАНІВСЬКІ - це порода вівці чудової плодючості і генетично чистої породи, що виникла у Росії. Породи настільки успішна, що стала популярною у багатьох країнах світу. Тільки за п'ять років вівці романівської породи поширилися по всій Північній Америці. Романівським вівцям легко пристосуватися до холодного чи спекотого клімату, вони володіють винятковою витривалістю. Романівська вівця також дає кращу шерсть порівняно з іншими породами.

Винятковою особливістю є плодючість. За один окіт вівця приводить три ягняти, але можуть бути випадки до семи близнюків. У той час коли звичайна овечка приводить 1-2 ягняти за окіт. Стадо романівських овець в кількості 20 шт. може збільшити на 430% живонароджених ягнят. 110 голів молодняку можна отримати з 20 овець. У процесі розведення, деякі романівські вівці будуть приводити по чотири ягняти за окіт, якщо будуть забезпечені достатньо якісним харчуванням і хорошим доглядом. Цей рівень продуктивності досягається без використання репродуктивних препаратів і гормонів.

У розведенні овець романівська порода має ряд переваг, а саме:

- Породисті романівські вівці привабливі для початківців вівчарів, позаяк вони не вимагають спеціаль-

ного догляду і великих витрат для запуску ферми. Завдяки високоякісній густій овчині немає необхідності опалювати сарай взимку при температурі -30. Досить глибокої та сухої підстилки з соломи.

- Влітку шерсть дозволяє зберігати температуру протягом усього дня. До цих пір не існує матеріалу аналога здатного замінити овчину за властивостями термічного стабілізатора.

Випасати вівцю можна навіть на найскупиших пасовищах. Мох, листя, залишки скошеної трави – все з'їсть овечка.

- Іншою привабливою особливістю породи є витривалість – сила баранів і виживання ягнят. Плодовита романівська вівця легко народжує потомство у зв'язку з тонким кістяком і відносно легкою вагою ягнят при народженні. Вони, як правило, відразу стають на ноги і догляд буде потрібний лише протягом декількох хвилин після народження.

Розводити романівських овець можна дуже швидко. Вони ідеально підходять для прискореного розширення фермерського господарства. Ягнята досягають статевої зрілості в дуже молодому віці (вже в 3-4 місяці). Активне статеве життя романівська вівця веде протягом усього року. Романівська порода – вважається найплодовитішою вівцею у світі!

З романівських овець отримують найкращі в світі овчини для шуб. Інтерес до властивостей овчини випробовували ще стародавні люди, і він не пропав і донині. Стрижуть вівцю три рази на рік (березень, червень, жовтень). Вихід вовни у барана 2 – 4 кг. більше ніж у вівці 1,5 – 2 кг. У породи романівської вівці подвійний шар вовни, який добре проявляє себе у літню пору.

Якщо ви займаєтеся розведенням овець, але не розраховуєте на овчину, а розводите тільки на м'ясо, то власти-

вості романівської вовни дозволяють вівцям обходитися без стрижки. Руно романівської овчини, як і у більшості порід овець нормального типу, складається з ості і пуху в співвідношенні від 1:4 до 1:7. Пух у цієї породи росте набагато інтенсивніше ніж ость, за що і цінний. Така овчина більш тепла і красива, з блакитним відтінком. Шерсть застосовується в текстильній промисловості. Її використовують не тільки для одягу і взуття, а й для виробництва подушок, ковдр, пряжі, килимів тощо.

Ще овеча шерсть містить багато ланоліну – речовини, яка володіє проти-запальними і пом'якшувачими діями. Використовуйте натуральну овчину у одязі і в ліжку - це дуже корисно для здоров'я. Існує безліч способів лікування овечою вовною від багатьох хвороб. При запаленні легень, ревматизмі, артриті, здутті і болях в кишечнику, фарингіті рекомендується вкладати овечу вовну. Ще овчина володіє заспокійливими властивостями.

Рентабельність розведення овець романівської породи.

Романівські вівці мають дуже значний приріст м'яса у відношенні до

витраченого на нього корму. При помірному годуванні 300 гр. зерна і кг. сіна, на одного баранчика на добу, він досягне ваги 50 кг. за 6 місяців. Такий молодий баранчик вже готовий до забою, а з його м'яса можна приготувати «Бранч» (шашлик з молоді баранини від 20\$ за 100 г). Але рентабельніше тримати романівських овець до віку 11 місяців. Тоді маса дорослого барана може досягати до 80 кг. Забійний, чистий вихід м'яса виходить 50%. Коли забивають вівцю на м'ясо, отримують шкуру з овчиною, так звану «межину». З вівці ще одержують і шкіру, яка відрізняється легкістю і зносостійкістю. М'ясо - це ключовий дохід у бізнесі з розведення романівських овець. Але не варто забувати і про інші продукти, які може виробляти ферма овець: овчина, межина, шкіра і, звичайно ж, корисне молоко. При розведенні, з одного романівської вівці, отримуємо 200 літрів корисного молока на рік! Молоко за вмістом білка і жиру вдвічі перевищує коров'яче. Таким чином, з однієї ферми можна виробляти п'ять основних затребуваних ринком продуктів, які завжди користуються попитом.

Не тільки приємний естетичний бізнес може приносити хороші гроші. Наприклад, розведення жаб в домашніх умовах. Земноводні здаються багатьом людям неприємними і мерзеними, однак, якщо на їх розведенні можна заробити непогані гроші, то чому б і не спробувати?

ЖАБ'ЯЧІ ЛАПКИ вже давно вважаються справжнім делікатесом у Франції. Кращі ресторани подають цю страву в найрізноманітніших видах і, треба сказати, це задоволення не з дешевих. Зародившись у Франції, мода на страву з жаб'ячих лапок вже поширилася на багато країн Європи і не тільки. І в багатьох ресто-

Розведення їстівних жаб

ранах країн СНД зараз можна покуштувати цей французький делікатес. Успіх даної страви можна пояснити тим, що вона поєднує в собі екзотичність і простоту – адже жаб'яче м'ясо за смаком дуже схоже на куряче.

Жаб'ячі лапки не можна назвати чисто ресторанным блюдом. Зараз в Інтернеті існує величезна безліч кулінарних блогів і форумів, де любителі смачно і незвично готувати діляться своїми рецептами та ідеями. І судячи з них, жаб'ячі лапки є досить популярним блюдом домашнього приготування. Бізнес на розведенні їстівних жаб є ще не заповненою повністю нішею. Тому саме час задуматися про те, щоб почати бізнес у цій сфері.

Вид жаб, яких вживають в їжу, так і називається – їстівна жаба. Цей вид виділилися від ставкової та озерної жаби природним шляхом, і мешкає практично по всій Європі, а також в Україні. Для подальшого розведення, таких жаб виловлюють з озер, ставків і річок. Щоб почати займатися розведенням жаб, можна для початку придбати ікру, з якої незабаром будуть пуголовки.

Місце розведення жаб

Найкраще місце для розведення жаб – це природна водойма, частина якої огорожена для вашої ферми. Але також можна використовувати й інші водойми, наприклад, штучні ставки. Головне, щоб вода в них була чистою і проточною. Саме вирощування пуголовок відбувається в спеціальних ємностях з водою, землею, торфом і деревним вугіллям. Грунт необхідно завжди підтримувати у вологому стані.

Годування жаб

Щоб прогодувати жаб, іноді необхідно витратити досить велику кількість коштів і часу, так як деякі особини можуть вирости до 1-1,5 кілограмів ваги. Основна їжа їстівних жаб – це комахи. Саме ними найчастіше жабоводи годують своїх «вихованців». Але, крім комах, жаби можуть харчуватися також і іншим тваринним кормом: мишами, ракоподібними, павукоподібними, птахами.

Канали збуту

Жаб'ячі лапки зазвичай зберігають у замороженому вигляді в пластикових пакетах. Якщо ви плануєте розвивати досить великий бізнес, то без спеціального пакувального обладнання вам не обійтися. Бізнес буде успішний, тільки якщо ви зможете знайти покупців вашого товару. Найчастіше жаб'ячі лапки закуповують ресторани та інші заклади громадського харчування, в меню яких є таке екзотичне блюдо. Також вашими покупцями можуть стати супермаркети і просто магазини – як ми писали вище, жаб'ячі лапки часто готують і в домашніх умовах. Заморожені жаб'ячі лапки в магазинах коштують приблизно 5-15 доларів. А ось готові страви з цього продукту можна спробувати в ресторанах вже за значно більшу суму. Реалізовувати можна не тільки лапки жаб. Решту її частин використовують для приготування кормів для тварин і різних добрив.

Пишіть:
49000, м. Дніпро,
вул. Воскресенська, 41, оф.109

Дзвоніть:
(056) 786-02-21,
098-183-00-18,
050-850-72-74

Передплатити «Фермер Придніпров'я» до кінця року можна у будь-якому поштовому відділенні області до 25 числа кожного місяця. Передплатний індекс 60092.